

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
Korbély Barnabás
Barlangtani, és geológiai felügyelő úr részére

Tárgy: kutatási jelentés

Csodabogyós-barlang 2004

A feltáró kutatásaink főbb helyszínei:

- Füstölős-ág, (F13.3 – F13.4)
- Elfelejtett-ág (P67.1 - P67.3)
- Nyári-ág (P67.1 – P67.8)

Füstölős-ág:

A Füstölős-ág kutatását főleg a Széllik-barlang közelsége miatt tartjuk indokoltnak. A járatok északi végpontjai, melyek megközelítik a Széllik-barlangot, nagyon beszűkülnek, omladékosak. Így itt a bontás rendkívül nehéz, csak lassan hald.

Elfelejtett-ág:

A bontást a P67.1 t. pontnál kezdük még az év elején. A bontási pontot John Szilárd jelölte ki régi emlékeire hagyatkozva. A megkezdett bontás kezdetben jól haladt, ám a 94.-ben bekövetkezett omlásnál nagy tömbök alkottak áthatolhatatlan akadályt. November végére a bővítés eredményeként a 42 kg-os Csepiová Krisztina átfért a résen, s több mint 10 év után megtalálta, és kihozta azt a kobakot, mely az omlást követően egy bejutási kísérlet során véletlenül elhagyta tulajdonosát. A kis üreg e napon a „Kriszti-luka” nevet kapta.

Nyári-ág:

Felfedezése a nyári táborunkban történt. A P67.1 t. pontnál Ny-i irányba végeztük az Elfelejtett-ág omladékának bontását. Bán Balázst nem hagyta nyugton a kíváncsiság, s míg társai az Elfelejtett-ág bontásán dolgoztak, addig ő a talpat alkotó omladék bontásához fogott. Ez a véletlen elkezdett bontás eredményre vezetett. „Néhány” kő elmozdítása után szabaddá vált az út a szűk aknában lefelé. Az akna alján hasadékfolyosó indul tovább É-i irányban. A felfedezett járatok hossza: 35m.

Decembertől az A. G. KFT vállalkozásában elkezdtük a Csodabogyós-barlang teljes körű újrafelmérését.

Döme-barlang 2004

A barlang kutatását megnehezítő szén-dioxidon kívül — mely az év nagy részében lehetetlenné teszi az aknasorba és a mélyebb részekbe történő lejutást — ebben az évben egy új, a mély részek kutatását megakadályozó tényező is megjelent: a dihidrogén-monoxid (ismertebb nevén a víz).

A 2004-es tavaszi táborban — húsvétkor — bátor kutatóink (Bán Tamás, Bujtás Gábor) az aknasor beszerelését kapták feladatul és azt, hogy rövid terepszemlével elemezzék a lehetséges kutatási feladatokat a Bazilika térségében. A Kukucs-aknába érve meglepetten tapasztalták, hogy valaki „nyitva felejtette a vízcsapot”. Elmondásuk alapján szinte dőlt a víz. A Fekete csontok-termébe érve nem hittek a szemüknek...Egy tó állta el a továbbhaladás útját! Nyilvánvalóvá vált számukra, hogy a további járatok, és a Bazilika is víz alatt van. Pünkösdkor egy újabb próbát tettünk. Ekkor már néhány szifon kimerése árán eljutottunk a Bazilikáig. Azonban a terembe bemenni még nem lehetett, mert a lassan elszivárgó víz még mindig egy nagy tavat alkotott. Elektromos lámpánk fénye megcsillant a tó sima vízén, s misztikus fénybe vonta a Bazilika méltóságos kupoláját. Ekkor sajnáltuk csak igazán, hogy digitális fényképezőgépünket a bejáratnál hagytuk (a víztől és sártól féltve), így nem tudtuk megörökíteni e csodát.

A 2004-es nyári táborára a Bazilikából a víz teljesen visszahúzódott. A teremben lévő két bontási pontunkat — melyen sokat dolgoztunk és szenvedtünk — a víz a három évvel korábban felfedezett eredeti állapotúra állította vissza. A 38/27 térképezési pontnál hajtott függőakna teljesen betemetődött, ugyanúgy, mint a 38/25 térképezési pontnál ástott táró. A függőaknát ásni lehetetlen volt, mert a talpat alkotó üledék még oly mértékben volt telítve vízzel, hogy egy ásónyom után megjelent a víz, a homokos oldalfalak pedig nem bizonyultak eléggé teherbírónak. Semmivel nem jártunk jobban a Kuszoda ásásával sem. Itt ráadásul mintha egy miniatűr patakban végeztük volna munkánkat. Elölről, oldalról, alulról szivárgott a víz (felülről pedig csepegett). Fekve bontás közben egy pillanat alatt átázott, ami csak átázhatott. 4 – 4,5% szén-dioxid a levegőben. Az elemekkel folytatott harcot most a barlang nyerte, de ez nem volt — és remélhetőleg nem is lesz — mindig így!

Szeptemberben új próbát tettünk, de ekkor már az aknasor is gázos volt. Persze lejjebb ez csak fokozódott! Tudatosult bennünk, hogy a folytatás csak a következő évben várható.

Jakucs László-barlang 2004

A barlang feltáró kutatását töretlen lelkesedéssel — bár sajnos kevesebb sikerrel folytattuk. A feltáró kutatások helyszíne az Örvény-folyosó legmélyebb pontján található. Innét két oldaljárat és egy függőakna indul. A függőakna legmélyebb pontján a legfinomabb parti fővenyre emlékeztető homokot találtunk. Mivel a homokos kitöltés vastagsága jelenleg még ismeretlen, ezért jelenléte aggodalomra ad okot. Noha a homokos talaj bontása könnyebb, ám stabilitása „a nullával egyenlő”, és képes a legkisebb járatok kitöltésére is.

Szerződéses munkában egyesületünk és a BBESz elvégezte a barlang újratérképezését.

A BfNP engedélyével és közreműködésével a Föld Arca Filmstúdió ismeretterjesztő filmet forgatott a barlangban, melynek címe: „A felfedezett múlt: GN-töbör”. A film elkészítésében egyesületünk több tagja is közreműködött.

Szél-lik 2004

A barlangot csak az év egy kis részében, általában táboraink során kutatjuk.

Tavaszi táborunk Széllik-barlanghoz kapcsolódó fő szenzációja sajnos nem egy feltárási eseményhez kapcsolódik, hanem történetesen egy félig lerágott fejű nyulat találtunk az aknasor alatt. Fizikai képtelenség, hogy a tapsifüles saját lábán ment volna be ebbe a barlangszakaszba, és aztán körberágtá volna a saját fejét. Az elkövetőnek sajnos sem addig, sem pedig azóta nem leltünk a nyomára. Ha az illető pl. egy róka, akkor jogosan tételezhetjük fel, hogy nem nyitotta ki a lezárt barlang bejáratát, traverzált le az aknákon, mászott le a létrákon. Akkor viszont hol jött be?

Feltárás: fő bontási helyként a barlang mélypontját, az Óriás-terem borsóköves fala melletti talpon jelöltük ki. Itt már ugyan van egy omladékos „ismert” járat, (rés) de olyan szűk, hogy 50 kg alatti barlangászoknak is csak nehezen járható!! Fő feladatnak a járat bővítését tűztük ki. A munkát a nyári táborban is folytattuk.

Styx Barlangkutató Csoport
8312 Balatonederics, Bakosdomb 2.
Tel: 06-30-306-6050

Ülőbéka-barlangja 2004

A barlangban 2004-ben nem végeztünk feltáró kutatást. Az üreget szinte teljes egészében szálkő határolja, ami kérdésessé teszi a további feltárókutatásainkat is. Sajnos az irányú elképzeléseink, miszerint kutatásaink során sikerül huzat összeköttetést teremteni a Döme- és az Ülőbéka-barlangja közt, eddig nem valósult meg. A barlang lezárással nincs ellátva, és ezt jelenleg nem is tartjuk indokoltnak. Ennek ellenére rongálással mindez ideig nem találkoztunk.

Tisztelettel:

John Szilárd
elnök

Kelt: Balatonederics, 2005. január 10.